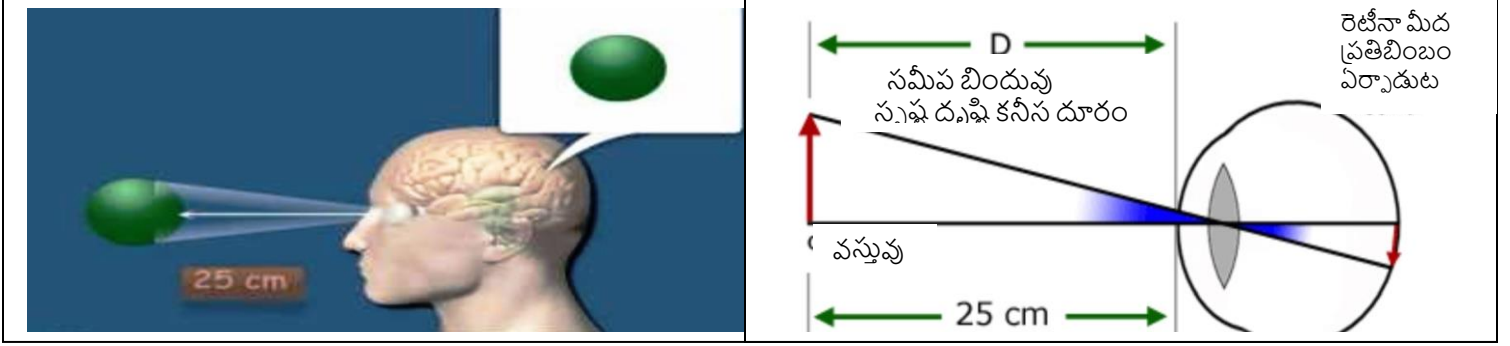

అధ్యాయం-5

మానవుని కన్ను - రంగుల ప్రపంచం

స్పష్ట దృష్టి కనీస దూరం :

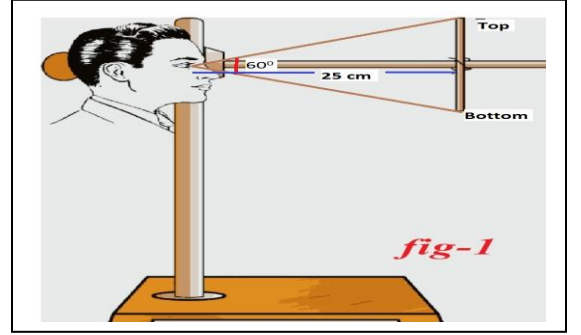
ఏ కనీస దూరం వద్ద కంటితో వస్తువును స్పష్టంగా చూడగలమో, ఆ దూరాన్ని స్పష్ట దృష్టి కనీస అంటారు.

- ఇది వ్యక్తి వ్యక్తికి, వయసును బట్టి మారుతుంది.
- ఆరోగ్యవంతునికి స్పష్ట దృష్టి కనీస దూరం 25 సెం.మీ
- 10 సంవత్సరాల లోపు వారికి దీని విలువ 7 నుండి 8 సెం.మీ వరకు ఉంటుంది.
- వయస్సు మళ్ళిన వారికి దీని విలువ 1 నుండి 2 మీ. లేదా అంతకన్నా ఎక్కువగా ఉంటుంది.

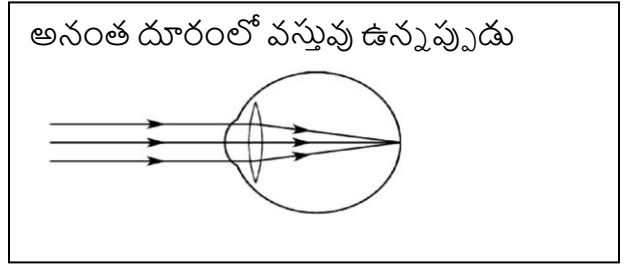
దృష్టి కోణం :

- ఏ గరిష్ట కోణం వద్ద మనం వస్తువును పూర్తిగా చూడగలమో, ఆ కోణాన్ని దృష్టికోణం అంటారు.
- ఇది వ్యక్తికి వ్యక్తికి, వయసును బట్టి మారుతుంది.
- ఆరోగ్య వంతుని దృష్టి కోణం సుమారుగా 60° ఉంటుంది.
- ఈ కోణం 60° కంటే తక్కువగా ఉంటే ఆ వస్తువును మొత్తం మనం చూడగలం.
- ఈ కోణం 60° కన్న ఎక్కువగా ఉంటే ఆ వస్తువు లో కొంత భాగం మాత్రమే మనం చూడగలం.

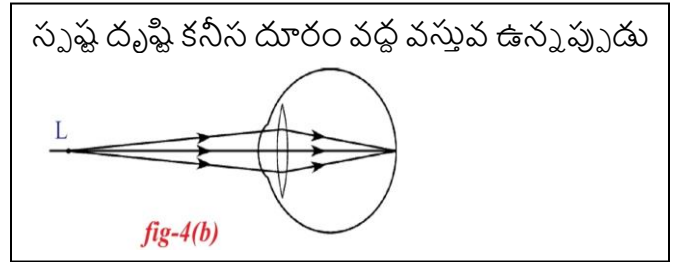
కంటి కటక గరిష్ట నాభ్యంతరం 2.5 సెం.మీ ను కనుగొనుట

$u = -\infty$ $v = 2.5\text{cm}$ $f = ?$
 సూత్రం $1/f = 1/v - 1/u$
 $1/f_{\text{max}} = 1/2.5 + 0$
 $f_{\text{max}} = 2.5 \text{ cm}$

కంటి కటక కనిష్ట నాభ్యంతరం 2.27 సెం.మీ ను కనుగొనుట

$u = -25 \text{ cm}$ $v = 2.5 \text{ cm}$ $f = ?$
 సూత్రం $1/f = 1/v - 1/u$
 $1/f_{\text{min}} = 1/2.5 + 1/25$
 $1/f_{\text{min}} = 11/25$
 $f_{\text{min}} = 2.27 \text{ cm}$

దృష్టి దోషాల రకాలు

- సాధారణంగా దృష్టి దోషాలు మూడు రకాలు. అవి
1. హ్రస్వ దృష్టి
  2. దీర్ఘదృష్టి
  3. చత్వారం

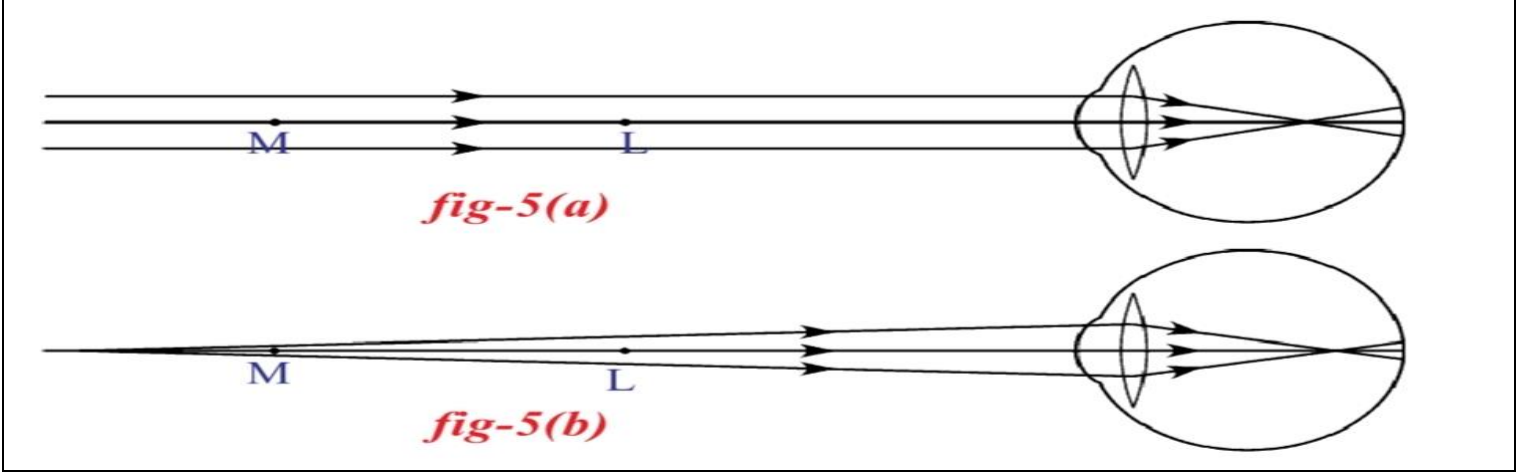
దృష్టి దోషాలు ఏర్పడడానికి కారణం

కొన్ని సందర్భాలలో కన్ను తన సర్దుబాటు సామర్థ్యాన్ని క్రమంగా కోల్పోతుంది. అటువంటి పరిస్థితులలో సదరు వ్యక్తి వస్తువును సులభంగా స్పష్టంగా చూడలేడు.

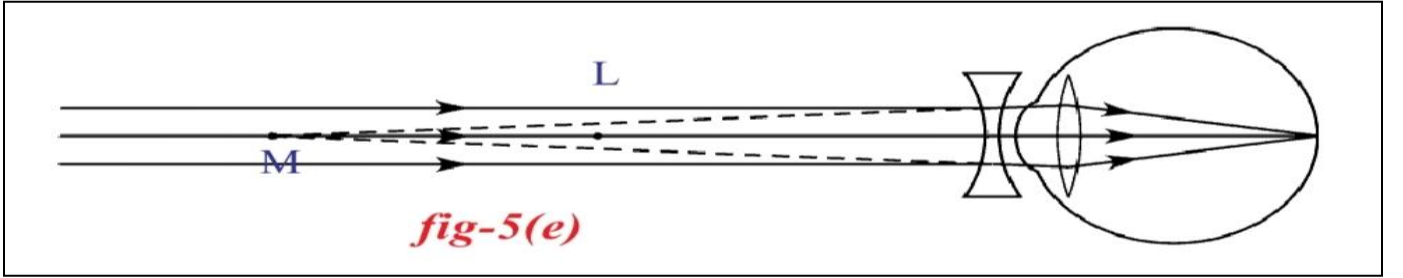
హ్రస్వదృష్టి

నిర్వచనం: కొందరు దగ్గరగా ఉన్న వస్తువులను చూడగలరు కానీ దూరంలో ఉన్న వస్తువులను స్పష్టంగా చూడలేరు. ఇటువంటి దృష్టి దోషాన్ని హ్రస్వదృష్టి అంటారు.

- హ్రస్వదృష్టి గల వ్యక్తులకు కంటి కటక గరిష్ట నాభ్యంతరం 2.5 సెం.మీ కన్నా తక్కువగా ఉంటుంది.
- హ్రస్వదృష్టి గల వ్యక్తులకు, రెటీనా కు ముందు కొంత దూరంలో ప్రతిబింబం ఏర్పడుతుంది.

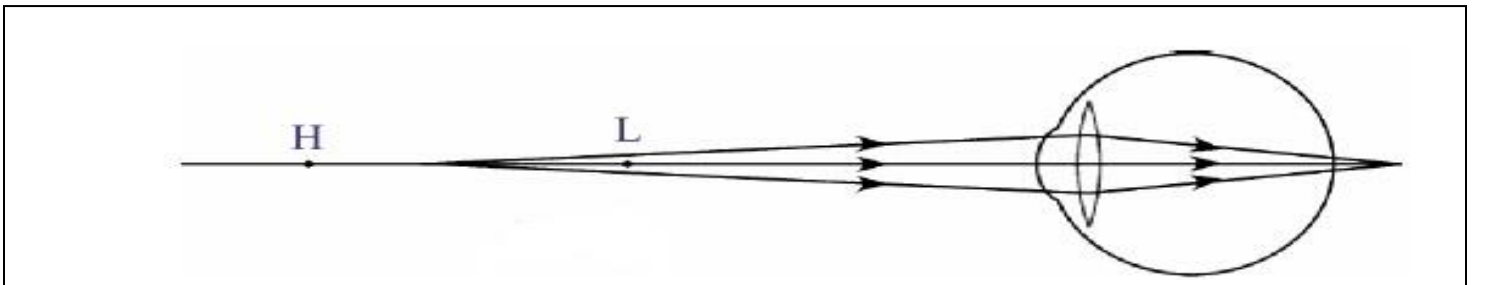
- ఏ గరిష్ట దూరము వద్దనున్న బిందువుకు లోపల గల వస్తువు లకు మాత్రమే కంటి కటకం రెటీనా పై ప్రతిబింబాన్ని ఏర్పరచగలుగుతుందో, ఆ బిందువును గరిష్ట దూర బిందువు అంటారు.
- హ్రస్వదృష్టి గల వ్యక్తులకు గరిష్ట దూర బిందువు వరకు గల వస్తువులు మాత్రమే స్పష్టంగా కనపడతాయి. ఆ తర్వాత స్పష్టంగా కనపడవు.
- హ్రస్వదృష్టి ని, పుటాకార కటకాన్ని ఉపయోగించి నివారించవచ్చు.
- ద్వి పుటాకార కటకం నాభ్యంతరం $f = -D$

దీర్ఘదృష్టి

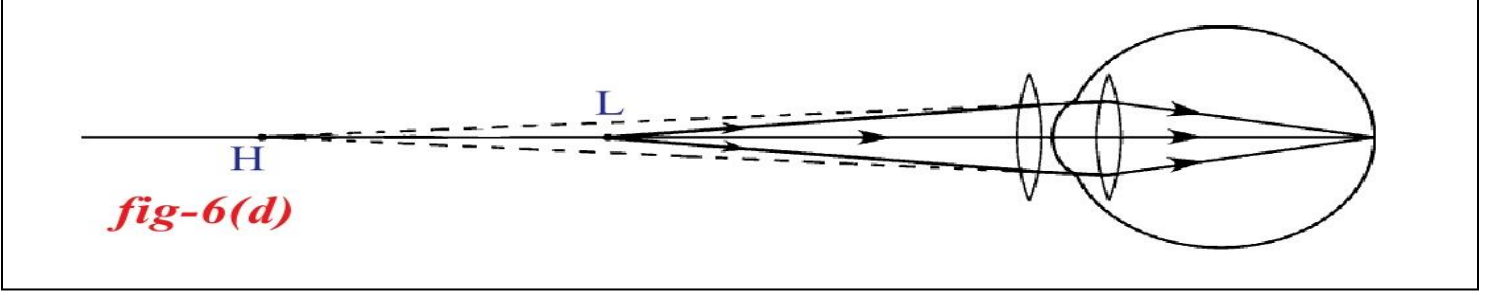
నిర్వచనం: కొందరు దూరంగా ఉన్న వస్తువులను చూడగలరు కానీ దగ్గరగా ఉన్న వస్తువులను స్పష్టంగా చూడలేరు. ఇటువంటి దృష్టి దోషాన్ని దీర్ఘదృష్టి అంటారు.

- దీర్ఘదృష్టి గల వ్యక్తులకు కంటి కటక కనిష్ట నాభ్యంతరం 2.27 సెం.మీ కన్నా ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- దీర్ఘదృష్టి గల వ్యక్తులకు, రెటీనా కు ఆవల ప్రతిబింబం ఏర్పడుతుంది.

- ఏ కనిష్ట దూరం వద్ద గల బిందువుకు ఆవల గల వస్తువు లకు మాత్రమే కంటి కటకం రెటీనా పై ప్రతిబింబాన్ని ఏర్పరచగలదో, ఆ బిందువును కనిష్ట దూర బిందువు అంటారు.

- దీర్ఘ దృష్టి గల వ్యక్తులకు కనిష్ఠ దూర బిందువు ఆవల వైపు వస్తువులు స్పష్టంగా కనపడతాయి. స్పష్ట దృష్టి కనీస దూరం మరియు కనిష్ఠ దూర బిందువు మధ్యగల వస్తువులు స్పష్టంగా కనబడవు.
- దీర్ఘదృష్టిని, కుంభాకార కటకాన్ని ఉపయోగించి నివారించవచ్చు.
- ద్వి కుంభాకార కటక నాభ్యంతరం $f = 25d/(d-25)$

చత్వారం

- సాధారణంగా వయసుతో పాటు గా కంటి సర్దుబాటు సామర్థ్యం తగ్గిపోతుంది. ఇటువంటి దృష్టి దోషాన్ని చత్వారం అంటారు.
- ఇటువంటి దోషాన్ని నివారించడానికి ద్వి నాభ్యంతరం కటకాన్ని ఉపయోగించాలి.
- ఈ కటకం పైభాగంలో పుటాకార కటకం, కిందిభాగంలో కుంభాకార కటకం ఉంటాయి.

కటక సామర్థ్యం

- కటక నాభ్యంతరం యొక్క విలోమ విలువను కటక సామర్థ్యం అంటారు.
- ఒక కటకము కాంతి కిరణాలను కేంద్రీకరించే స్థాయి లేదా వికేంద్రీకరించే స్థాయిని కటక సామర్థ్యం గా వ్యక్తపరుస్తారు.
- కటక సామర్థ్యానికి ప్రమాణం డయాప్టర్ (D)

సూత్రం: కటక సామర్థ్యము $P = 1/f$ (f మీటర్లలో)
(లేక)

కటక సామర్థ్యం $P = 100/f$ (f సెంటిమీటర్లలో)

ఉదాహరణ: 2D కటకాన్ని వాడాలని డాక్టర్ సూచించారు. ఆ కటక నాభ్యంతరం ఎంత?

సాధన: కటక సామర్థ్యం $P = 2D$

కటక సామర్థ్యము $P = 100/f$

$2 = 100/f$

$f = 100/2 = 50$ సెం.మీ

M.SRINIVASA RAO,SA(PS)

AGKMHS

GUDIVADA

PH: 9848143855

sri science mind